

[Haunstrup Clemmensen.]

nok være lidt pudsigt, hvis man angreb det store problem, som lånenes løbetid er, på den måde, at man nu for hypotekforeningerne, hvis udlån trods alt kun udgør en begrænset og beskednen del af det samlede realkreditudlån, ændrede løbetiden i modsat retning af, hvad man havde gjort for et tredjeprioritetsinstitut.

Vi synes derfor, det er et rigtigt resultat, man er nået frem til i udvalget: at hele dette spørgsmål må tages op til en samlet grundig vurdering, hvor vel adskillige synspunkter kan gøres gældende. Jeg vil gerne sige, at der vel er ganske bred enighed om, at opsparingen til boligformål er for lille i det danske samfund, og det gælder i øvrigt ikke kun opsparingen til boligformål, men også den samlede opsparing, der, ihvorvel den har været stigende, ikke har været tilstrækkeligt stigende i forhold til det vældige behov, der er under stadig udvikling.

Det må derfor være enhver regerings og ethvert folketings pligt at forsøge at imødekomme dette vældigt stigende behov for kapital til investeringer både i boligbyggeri og i erhvervsvirksomhed, således at opsparingen får tilstrækkeligt gode forhold. Derfor havde det også været værdifuldt og naturligt, om den høje regering — for at sige det mildt — måske noget stærkere havde fremmet det udvalgsarbejde, som regeringen jo selv bebudede i åbningstalen vedrørende opsparringsordninger til boligformål, vel navnlig med henblik på unge. Men jeg tror, dette spørgsmål må angribes i øvrigt meget generelt i bred offensiv, hvis jeg må bruge dette lidt halvmilitære udtryk. Det må ikke mindst være i spørgsmålet om skattelovgivningen, i spørgsmålet om andre sider af den økonomiske lovgivning og i inflationsbekæmpelsen, at man må skabe et bedre klima for opsparingen; spørgsmålet om kreditforenings-, hypotekforenings- og tredjeprioritetspapirers løbetid er i hvert fald kun en mindre del af dette samlede lånekompleks. Derfor tror jeg, der er grund til at understrege, at spørgsmålet om opsparingens højde i forhold til behovet for investeringskapital er så alvorligt, at det må tages op til en generel behandling, og det er vort ønske, at der tages et initiativ, så snart det overhovedet er muligt.

Axel Sørensen: Jeg skal på det radikale venstres vegne anbefale, at man stemmer for de i betænkningen indeholdte ændringsforslag, som er stillet af boligministeren og tiltrådt af udvalget, og at man stemmer imod de af de uafhængige stillede underændringsforslag.

De af ministeren stillede ændringsforslag er af praktisk betydning, idet man foreslår sammenlægning af hypotekforeninger til større enheder, som derfor også får større værdi i lånemæssig henseende. Det vil, når loven nu træder ud i livet, være ønskeligt, at de inderkredse, der skal forestå forvaltningen af de foreslåede nydannelser, kan leve op til de nye opgaver.

Under alle de forhandlinger, der er gået forud for de foreliggende resultater, har det ikke været særlig nemt at komme til bunds i sagerne, fordi de personligheder, der har siddet i disse små udlånsforeninger, har haft vanskeligt ved at bøje sig mod hinanden, og jeg synes, at boligministeren fortjener anerkendelse for det nu opnåede resultat. Det er forståeligt, at det måtte være nødvendigt — som det yderligere fremgår af ændringsforslagene — at indføre visse overgangsbestemmelser. Derimod er det ikke absolut givet, at det er rigtigt, at udvalget er gået imod det oprindelige forslag om en nedsættelse af den maksimale løbetid for hypotekforeningslån fra 50 til 40 år og altså nu går ind for et ændringsforslag, hvorefter man fastholder 50 års løbetiden for hypotekforeningslån. Mon ikke fremtidige låns løbetid for at opnå et mindre kurstab fremover bør indskrænkes af hensyn til et forestående generationsskifte? Men nu er man altså i udvalget enig om at fastholde en løbetid på 50 år og så senere optage en samlet undersøgelse af såvel kreditforeninger som hypotekforeninger og de lån, der ydes i henhold til boligloven, hvorunder vil man overveje, om man ikke bør begrænse løbetiden for de lån, der fremtidig ydes.

Jeg synes, det er en fornuftig anskuelse, man her anlægger med hensyn til gennemgang af disse låns løbetid, og jeg finder i alt fald, at man en gang imellem må tage til efterretning de udtalelser, der vedrørende disse forhold falder fra nationalbankens side.

Derfor kan jeg som sagt på mit partis